

Starší doba kamenná PALEOLIT

str. 15 - 17

Paleolit

- V tomto dlouhém časovém období proběhl vývoj člověka (rod Homo)
- Konec třetihor až čtvrtohory (**3 mil. let – 8 tis/3 tis. let př. n. l.**)
- Období charakteristické střídáním ledových dob s dobami meziledovými. Teplota byla v dobách ledových i o 10 stupňů nižší, než dnes. Změny teplot trvaly několik tisíc let!

Paleolit dělíme na čtyři období

- Nejstarší paleolit
- Starý paleolit
- Střední paleolit
- Mladý paleolit

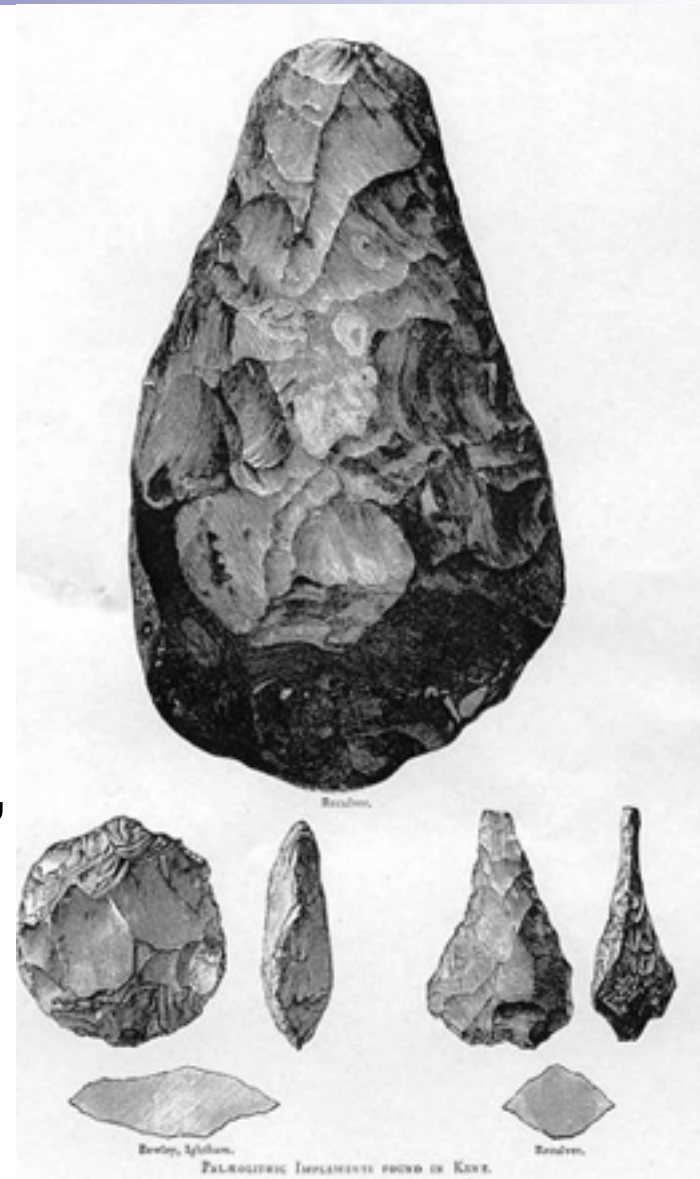
Nejstarší Paleolit

- Člověk zručný (Homo ...) začal používat nástroje - štípáním (pazourky, sekáče, škrabadla)
- Nejslavnější nálezy pocházejí z **Tanzánie (Olduvajská rokle)**
- Lidé se živili lovem zvěře, rybolovem, sběrem plodin

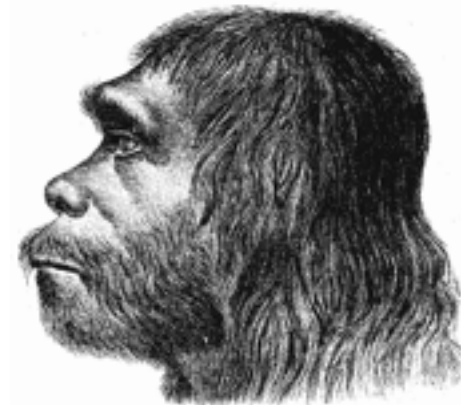

Starý Paleolit

- Člověk vzpřímený (Homo ...) používal více předmětů - **pěstní klíny**
- Lidé již loví větší savce (koně, jeleny, bizony)
- Dovedli také **využívat oheň**, ale nejspíše jej ještě nedokázali rozdělávat
- Naleziště nástrojů i na **Stránské skále v Brně**

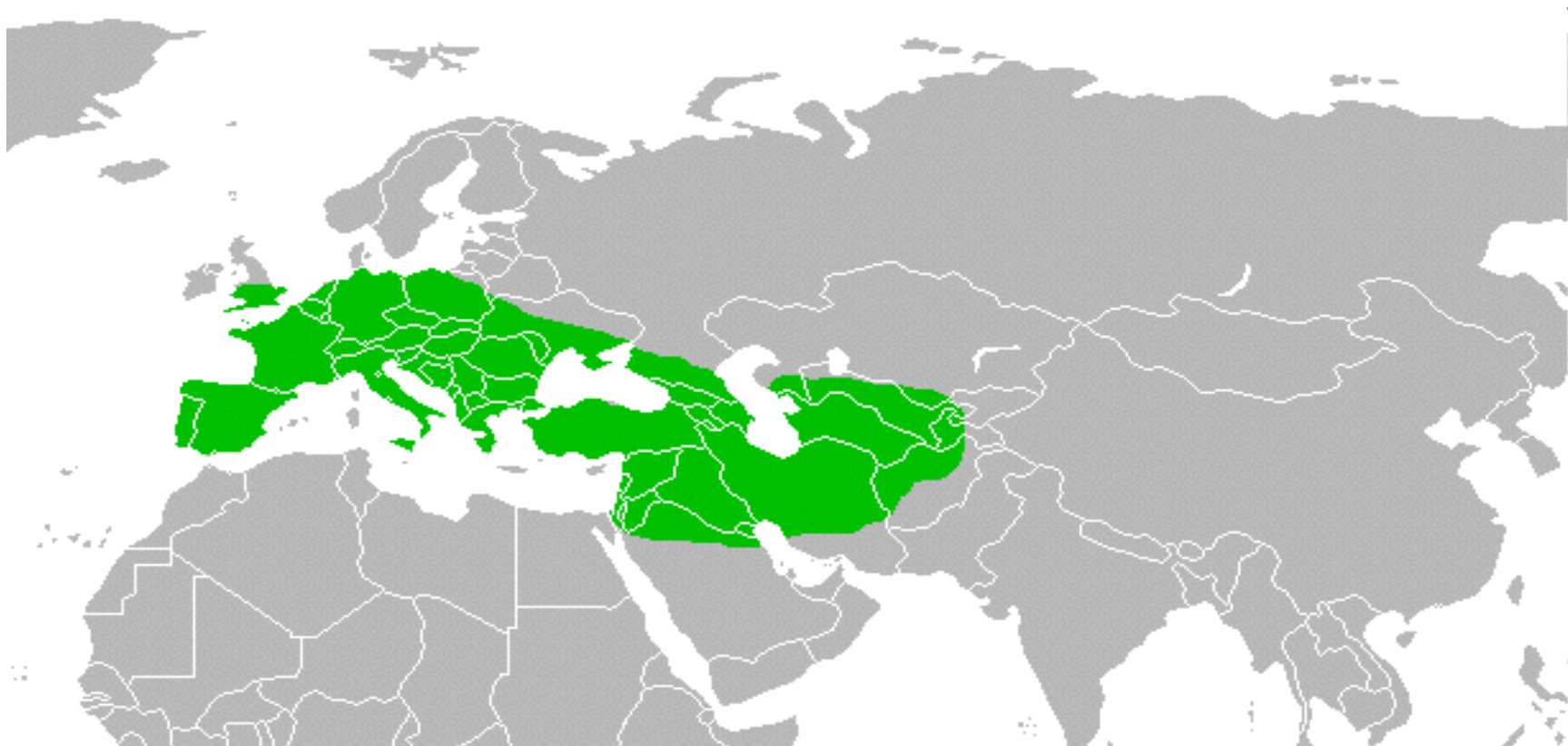

Střední Paleolit

- Homo Sapiens (člověk ...), především Neandertálec
- Lidé lovíli v tlupách velké savce - soby, jeleny, divoká prasata, medvědy (záviselo na oblasti) nebo **mamuty (prestižní, ne moc častá záležitost, několikrát do roka).**
Jakým způsobem mamuty lovíli?
- Žili v jeskyních, pod skalními převisy, chatách (kůly, kosti a kůže)
- Dokázali **rozdělávat oheň**
- První rituální pohřby s milodary

Geografické rozšíření Neandrtálce

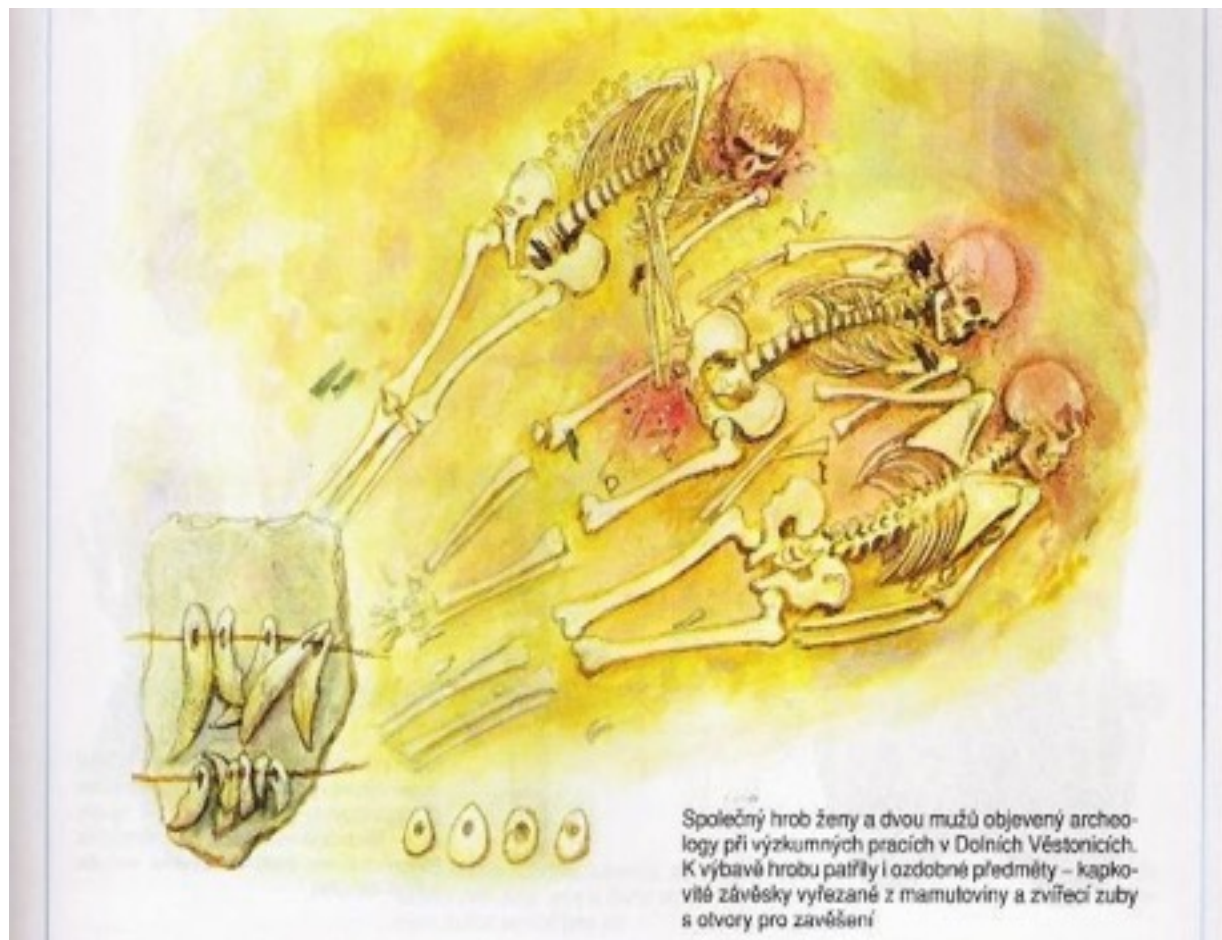

Mladý Paleolit

- Homo Sapiens Sapiens (člověk ...), před 40 000 lety
- Lidé vyráběli specializované nástroje (hroty do šípů, luky, oštěpy, škrabadla na zpracování kůží, vrtáky).
Opracovávali jak kámen, kosti a dřevo. **Odpovídá obrázek realitě lovu mamutů?**
- **Počátky umělecké činnosti** - výjevy ze života, zvíř, lov (náboženské účely, obřady pro úspěšný lov)
 - Řezbářské výtvary z mamutoviny, rytiny na kostech nebo klech, rytiny z pálené hlíny
 - Věstonická Venuše - kult ženy/matky (**z jakého je materiálu?**)
- Naleziště v ČR: **Dolní Věstonice, Předmostí u Přerova, Moravský kras (Býčí skála, Pekárna, Kůlna)**
- Naleziště v Evropě: jeskyně **Altamira (Španělsko), Lascaux (Francie), Willendorf (Rakousko)**

Nálezy z Dolních Věstonic

Úkoly:

Vysvětlete pojmy:

- Milodary
- Plastika
- Pazourek

Najděte 3 jiné známé Venuše